

10. juni 2026

FM2026/206

Forslag til forespørgselsdebat om udviklingen af fiskerierhvervet i Østgrønland (Medlemmer af Inatsisartut i Siumutgruppen)

Først tak for fremlæggelsen af debatoplægget med udgangspunkt i Siumuts gruppespørgsmål. Dette forslag er udarbejdet af Lars Poulsen, men da han er på ferie, og fordi vi i Siumut anser emnet for særdeles vigtigt, har vi lagt vægt på, at emnet ikke blev udsat til efteråret. Forslagsstillerne har også tidligere godkendt dette.

Fra Siumut vil vi vedrørende udviklingen af fiskeriet i Østgrønland udtale følgende.

Østgrønland er rig på ressourcer. Der findes mange forskellige dyrearter samt store mængder fisk i Østgrønland. Vi må dog erkende, at vi i alt for mange år ikke i tilstrækkelig grad har fokuseret på, at kvoterne i de østgrønlandske farvande i højere grad skulle komme byer og bygder i Østgrønland til gavn. Derfor førte Siumut i den forrige valgperiode en målrettet og markant indsats. Gennem dette lykkedes det endelig at få åbnet et indhandlingsanlæg i Tasiilaq, til stor gavn for fiskerne og borgerne.

Arbejdet må dog ikke stoppe der. Vi har stadig behov for yderligere udbygning, ikke mindst med henblik på udviklingen af fiskeriet i bygderne i Østgrønland. Der er eksempelvis planer om at etablere et indhandlingsanlæg i Kulusuk, men hvis dette skal realiseres, må Naalakkersuisut først fordele fiskekvoter. Dette er endnu ikke blevet gennemført tilfredsstillende af den nuværende naalakkersuisoq-koalition – beklageligt.

For Siumut handler udviklingen i Østgrønland ikke kun om fiskeripolitik. Det handler også om at skabe arbejdspladser, styrke borgernes muligheder for at blive boende, udvikle erhvervslivet, forbedre indtjeningsmulighederne samt sikre, at de levende ressourcer i de østgrønlandske farvande i højere grad kommer den østgrønlandske befolkning til gode.

Vi glæder os over, at Naalakkersuisut nu fuldt ud anerkender de positive resultater af Planen for Udvikling af Fiskeriet i Østgrønland 2024-2030. Selvom man i den foregående valgperiode var imod og stillede spørgsmål ved initiativet, er det meget glædeligt, at man nu har forstået, hvor stor en fordel det kan være for befolkningen i Østgrønland. Planen blev godkendt i 2024 og gennemføres i samarbejde mellem Departementet for Fiskeri, Kommuneqarfik Sermersooq, fiskerne, KNAPK, Grønlands Naturinstitut, Fiskerikontrollen i Grønland samt øvrige samarbejdspartnere, hvilket er værd at være taknemmelig for fra perioden, hvor Siumut deltog i Naalakkersuisut.

Siumut har bemærket, at Inatsisartut gennem finanslovene har afsat særlige midler til udviklingen af fiskeriet i Østgrønland. Eksempelvis blev der i 2024 afsat 1 mio. kr., og på baggrund af fiskernes interesse blev bevillingen senere forhøjet til 1,35 mio. kr. I 2025 blev bevillingen forhøjet til 2 mio. kr. Da behovet fortsat er stort, mener Siumut, at den økonomiske opfølgning bør styrkes yderligere.

Midlerne anvendes blandt andet til:

- Seminarer om fiskeri i Tasiilaq.
- Kurser og efteruddannelse for fiskere.
- Indkøb af fiskeriudstyr.
- Forsøgsfiskeri og udviklingsprojekter.
- Initiativer rettet mod unge.
- Udvidelse af viden om fisk samt fiskerimuligheder.

Alle disse initiativer er gennemført i perioden, hvor naalakkersuisoq-koalitionen bestående af Inuit Ataqatigiit og Siumut deltog, og de er blevet godkendt gennem bred opbakning i Inatsisartut via finanslovene. Derfor er udviklingen af fiskeriet i Østgrønland resultatet af et flerårigt samarbejde på tværs af partierne.

Men vi mener også, at tiden nu er kommet til næste skridt. Hvis Naalakkersuisut kan bekræfte, at antallet af fiskere, mængden af indhandlede fangster samt indtægterne allerede har oversteget de tidligere målsætninger, bør man nu drøfte større investeringer i infrastrukturen.

Derfor foreslår Siumut:

At man, ligesom i Vestgrønland, afprøver mulighederne for en sejlene indhandlingsstation i Østgrønland eller – hvis fiskerne ønsker det – i højere grad etablerer opbevaringsfaciliteter med levende opbevaring.

At mulighederne for at etablere et fartøj, som kan servicere fiskerne i Østgrønland og som råder over fryseanlæg, kølefaciliteter og lagerkapacitet, undersøges grundigt. Fartøjet skal kunne fungere som indhandlingsstation, modtage fangster fra jollefiskere og transportere dem videre til produktionsanlæg.

Udvikling af produktionsanlæg.

At der udarbejdes planer for investeringer i mindre indhandlings- og produktionsanlæg i Kulusuk, Sermiligaaq og andre bygder.

Bedre transportmuligheder.

Fiskernes muligheder for at afsætte deres fangster hænger tæt sammen med transportforholdene. Derfor bør mulighederne for hurtigere forsendelse af friske produkter med skib eller fly undersøges nærmere.

En særlig udviklingsfond frem mod 2030: Siumut foreslår, at der gennem de kommende finanslove afsættes flerårige og særligt målrettede bevillinger til Østgrønland, så udviklingen ikke alene afhænger af årlige projektbevillinger.

Lokalt gavnlige kvoter: Når naturens muligheder skaber nye fiskerimuligheder i Østgrønland, bør disse komme de lokale fiskere og virksomheder til gode.

Særlig indsats for unge: For at få flere unge til at vælge fiskeriet som erhverv skal ordninger inden for uddannelse, praktik og støtte til iværksættere videreudvikles.

Mere forskning: Forskningen i torsk, rødfisk og andre fiskearter bør styrkes, så nye fiskerimuligheder kan udvikles på et bæredygtigt grundlag.

For Siumut er målet klart. Det handler ikke kun om uudnyttede ressourcer i Østgrønland. Fiskeriet i Østgrønland skal skabe arbejdspladser, indtægter og håb for fremtiden.

Derfor mener vi, at selvom de allerede gennemførte initiativer er positive, er tiden nu kommet til at investere mere omfattende i både infrastrukturen og udviklingen af fiskeriet.

Med disse bemærkninger ønsker vi Inatsisartut en god debat.

Erik Jensen, Siumut